

OSTALI SUDIONICI U CESTOVNOM PROMETU

U svesce ogođajući, televizijski i radio emisije i spotovi, takođe se ogledujući uživo i uživo na internetu, učenici i učitelji učili su i učili o bezbjednosti u prometu. Osim učenika, učitelja i profesora, učili su i učiteljice, a učenici i učitelji učili su i učiteljevima.

Bezbjedna putovanja
uzivo i uživo u prometu

Presepi učenika učili su i učiteljicama i profesorima
bezbjedno u prometu

Učenici učili su i učiteljicama i profesorima da je u prometu potrebno da se uči i učiti da je u prometu potrebno da se uči i učiti.

OSTALI SUDIONICI U CESTOVNOM PROMETU

Učenici učili su i učiteljicama i profesorima da je u prometu potrebno da se uči i učiti.

Učenici učili su i učiteljicama i profesorima da je u prometu potrebno da se uči i učiti.

Bezbjedno učiti i učiti

Ostali sudionici u cestovnom prometu

OSTALI SUDIONICI U CESTOVNOM PROMETU

Različita struktura sudionika u prometu

Uz vozače osobnih automobila, teretnih automobila i autobusa, kao najbrojnijih sudionika, u prometu sudjeluju i vozači motocikala, mopeda, bicikala, traktora i drugih vozila. Osim vozača, u prometu na cestama sudjeluju i pješaci, a posebno djeca, starije osobe i osobe s invaliditetom.

Posebni rizici vezani uz nedostatak iskustva ostalih sudionika u prometu

Od različitih sudionika u prometu proistječe i razina opasnosti, koja se povećava što je broj tih sudionika u prometu veći. Na većinu tih sudionika prometa ne može se u cijelosti primijeniti načelo povjerenja.

Razlikuju se po razini znanja, osobnoj odgovornosti i po ponašanju u konkretnim prometnim situacijama. Takve se osobe moraju prepoznati, moraju se procijeniti i moguće opasnosti koje proizlaze iz njihova ponašanja na cesti. Novi, mladi vozači nemaju dovoljno iskustva pa je i rizik u susretu s njima veći. Stoga je potrebno znati kako se ponašaju, koja prava imaju i koje su opasnosti moguće.

Pješaci

Pješaci

Pješaci su skupina sudionika u prometu koja se često ne ponaša prema prometnim pravilima. Razlog može biti nedovoljno poznавanje prometnih pravila, ne poštivanje ili nedostatak potrebitne razine odgovornosti u prometu. Zato su vrlo ugroženi i često stradavaju, kako djeca tako i odrasli.

pješačka staza

pješačka i biciklistička staza

završetak pješačke staze

Kretanje pješaka!

Pješaci se ne smiju kretati ni zadržavati na kolniku. Na kolniku je zabranjeno igranje, vožnja dječjim biciklom, romobilom i koturaljkama kao i sanjkanje, skijanje i sl. Pješaci se moraju kretati nogostupom ili drugom površinom određenom za kretanje pješaka (staza za pješake), odnosno površinom pokraj kolnika prikladnom za kretanje pješaka. Tada su najsigurniji.

Ako na cesti ne postoji nogostup ili druga površina određena, odnosno prikladna za kretanje pješaka (ili ako i postoji, a pješaci je ne mogu koristiti iz bilo kojeg razloga), pješaci se mogu kretati kolnikom. U tom slučaju moraju se kretati što bliže rubu kolnika na način koji ne ometa i ne sprječava promet vozila. Kad se pješaci

Ostali sudionici u cestovnom prometu

kreću kolnikom na kojem sigurnost prometa to zahtijeva, a osobito u slučaju slabe preglednosti ceste, smanjene vidljivosti ili jakog prometa vozila, dužni su kretati se jedan iza drugoga.

Pješak koji se kreće kolnikom na javnoj cesti izvan naselja dužan je kretati se uz lijevi rub kolnika u smjeru kretanja, a noću mora biti osvijetljen ili označen reflektirajućom tvari.

Iznimno, pješak se može kretati uz desni rub kolnika samo kad je takvo kretanje za njega sigurnije (nepregledan zavoj, ponor, usjek, zasjek, odron i sl.).

Pješak koji gura ručna kolica, bicikl, moped ili motocikl, osobe koje se kreću pomoću pokretnih stolaca za nemoćne osobe te organizirana kolona pješaka moraju se kretati uz desni rub kolnika u smjeru kretanja.

Organizirana kolona pješaka ne smije biti dulja od 50 m, osim pogrebne i odobrene povorke ili policijske ili vojne jedinice. Kada se kolnikom kreće više organiziranih kolona pješaka, razmak između kolona mora biti najmanje 50 m.

Noću i danju za vrijeme smanjene vidljivosti, kao i u drugim slučajevima kada je to potrebno radi sigurnosti prometa, pješaci koji se kreću kolnikom u organiziranoj koloni, osim pogrebnih ili odobrenih povorki, te policijskih ili vojnih jedinica, moraju se kretati u koloni po jedan.

Kako je pješak dužan prelaziti preko kolnika?

Ako na cesti postoje obilježeni pješački prijelazi ili podzemni ili nadzemni pješački prolazi, pješak je dužan pri prelaženju ceste koristiti se tim prijelazima, odnosno prolazima.

Na obilježenome pješačkom prijelazu ili na raskriju na kojem se prometom pješaka upravlja prometnim svjetlima za pješake, pješak je dužan postupiti prema tim znakovima. Ako se prelazom pješaka ne upravlja prometnim svjetlima za pješake, ali se prometom vozila upravlja prometnim svjetlima za vozila ili znacima koje daje ovlaštena osoba, pješaci mogu prelaziti preko kolnika samo dok je danim znakom dopušten prijelaz preko kolnika.

pješačka zona

završetak pješačke zone

Kretanje pješaka

zabrana prometa za pješake

pješaci na cesti

Prijelaz pješaka preko kolnika

obilježeni pješački prijelaz

podzemni ili nadzemni pješački prolaz

Ostali sudionici u cestovnom prometu

Obveze pješaka

- pozornost na udaljenost i brzinu vozila
- prijelaz kolnika najkraćim putem
- neometanje prometa vozila

područje smirenog prometa

završetak područja smirenog prometa

zabrana prometa za ručna kolica

imoshen ili imosxboq
salonq idzbeleq

Na obilježenome pješačkom prijelazu na kojem se prometom ne upravlja prometnim svjetlima ni znacima što ih daje ovlaštena osoba, pješak je dužan prije stupanja na pješački prijelaz obratiti pažnju na udaljenost i brzinu vozila koja mu se približavaju.

Preko kolnika i biciklističke staze ili trake pješak je dužan prelaziti pažljivo i najkraćim putem, nakon što se prije stupanja na kolnik uvjeri da to može učiniti na siguran način. Pješak koji namjerava prijeći preko kolnika na mjestu na kojem ne postoji obilježeni pješački prijelaz ne smije stupiti na kolnik ako time ometa promet vozila.

Ako su obilježeni pješački prijelazi ili nadzemni ili podzemni pješački prolazi od njega udaljeni više od 50 m u naselju, odnosno 100 m izvan naselja, onda pješak smije prelaziti preko kolnika.

Obveze vozača prema pješacima

Kao sudionik u prometu, vozač mora prema pješacima svojim postupcima vozilom opravdati povjerenje koje pješaci očekuju. Vozač je dužan obratiti pažnju na pješake koji se nalaze na kolniku ili stupaju na kolnik.

Kako voziti pored pješaka koji hodaju kolnikom?

- gledati što dalje ispred vozila radi što ranijeg uočavanja
- pravodobno prilagoditi brzinu, u pravilu smanjiti je
- na dovoljnom bočnom razmaku oprezno obići pješake.

Mimoilaženje s vozilima u takvima situacijama je iznimno opasno i rizično, a osobito ako vozač nema dovoljno iskustva. Kako u takvoj situaciji postupiti?

- procijeniti udaljenost i brzinu vozila u odnosu na položaj pješaka
- procijeniti moguće mjesto mimoilaženja s vozilom

Ostali sudionici u cestovnom prometu

- prilagoditi brzinu vožnje, a u pravilu je smanjiti
- mimoći se s vozilom iz suprotnog smjera prije dolaska do pješaka koji se kreće uz rub kolnika
- ako se u odnosu na udaljenost vozila iz suprotnog smjera vozilom sigurno može obići pješak, mimoilaženje obaviti nakon toga.

Takva situacija je moguća i kada se pješak kreće kolnikom desnom stranom u smjeru svoga kretanja. Tada je potrebno iskazati solidarnost i svojim ponašanjem olakšati mimoilaženje s vozilom iz suprotnog smjera, koje mora obići pješaka.

približava pješačkom prijelazu, mora dobro promatrati i nogostupi s lijeve i desne strane i smanjiti brzinu.

Ako se na obilježenome pješačkom prijelazu prometom ne upravlja semaforima ni znacima ovlaštene osobe, vozač je dužan takvom pješačkom prijelazu približavati se sigurnosnom brzinom tako da ne ugrožava pješake, odnosno tako da može zaustaviti svoje vozilo kako bi propustio pješake koji su već stupili na pješački prijelaz. U tim uvjetima, na kolniku s dvije ili više prometnih traka za promet u istom smjeru, zabranjeno je prolaska pored vozila koje je zaustavljeno ili usporava ispred pješačkog prijelaza kako bi propustilo pješake.

Ako su pritom pješaci djeca, stare i iznemogle osobe, slijepi osobe, gluhe i nagluhe osobe ili druge osobe s invaliditetom, vozač je dužan zaustaviti vozilo i propustiti ih i kad tek stupaju na pješački prijelaz.

Unatoč tomu, pješački prijelazi su prečesto opasno mjesto. Zašto? Zato što neodgovorni vozači vrlo često ne poštuju svoje obvezu prema pješacima, smatraju da su suvereni u odnosu na pješake i zato što ih propuštanje pješaka "usporava" u vožnji.

Ponašanje pri približavanju pješačkom prijelazu

Kad prlazi obilježenome pješačkom prijelazu, vozač mora upravljati vozilom s osobitim oprezom i voziti takvom brzinom da, u slučaju potrebe, može pravvremeno zaustaviti vozilo ispred pješačkog prijelaza. Kad se približava pješačkom prijelazu, mora dobro promatrati i nogostupi s lijeve i desne strane i smanjiti brzinu.

Ako se na obilježenome pješačkom prijelazu prometom ne upravlja semaforima ni znacima ovlaštene osobe, vozač je dužan takvom pješačkom prijelazu približavati se sigurnosnom brzinom tako da ne ugrožava pješake, odnosno tako da može zaustaviti svoje vozilo kako bi propustio pješake koji su već stupili na pješački prijelaz. U tim uvjetima, na kolniku s dvije ili više prometnih traka za promet u istom smjeru, zabranjeno je prolaska pored vozila koje je zaustavljeno ili usporava ispred pješačkog prijelaza kako bi propustilo pješake.

Ako su pritom pješaci djeca, stare i iznemogle osobe, slijepi osobe, gluhe i nagluhe osobe ili druge osobe s invaliditetom, vozač je dužan zaustaviti vozilo i propustiti ih i kad tek stupaju na pješački prijelaz.

Unatoč tomu, pješački prijelazi su prečesto opasno mjesto. Zašto? Zato što neodgovorni vozači vrlo često ne poštuju svoje obvezu prema pješacima, smatraju da su suvereni u odnosu na pješake i zato što ih propuštanje pješaka "usporava" u vožnji.

Približavanje pješačkom prijelazu

obilježeni pješački prijelaz

obilježeni pješački prijelaz

Osobit oprez i prilagodba brzine

Obveza propuštanja pješaka

Ostali sudionici u cestovnom prometu

Obveze vozača pri skretanju na bočnu cestu

smanjena brzina
neugrožavanje pješaka

Djeca

Kako se ponašaju u prometu?

Najugroženiji sudionici prometa

Najugroženiji i najmanje zaštićeni sudionici prometa su djeca, osobe s invaliditetom, starije i nemoćne osobe, gluhe i nagluhe osobe i slijepje osobe, kada u prometu sudjeluju kao pješaci. Osim tih sudionika, bitno su ugroženi i vozači bicikala, mopeda i motocikala, koji su kao vozači najmanje zaštićeni u prometu.

Djeca u prometu

Djeca na cesti ili pokraj nje sama po sebi predstavljaju opasnost u prometu. Njima je pomoć vozača najpotrebnija. To su neiskusni sudionici prometa i zato se prema njima ne može primijeniti načelo povjerenja. Na vozaču je odgovornost da se ne dogodi prometna nesreća. Vozač mora posjedovati znanje i sposobnost predviđanja, a ne dijetе. Ponašanje djete ne smije biti uzrok prometne nesreće. Vozač mora znati kako se djeca ponašaju i kako reagiraju.

Kako se djeca ponašaju u prometu? Djeca:

- ne poznaju prometna pravila pa ih i ne primjenjuju;
- reagiraju spontano, nepredvidivo i nepromišljeno;
- ne mogu pravilno procijeniti brzinu vozila i razmak;
- ne mogu pravilno procijeniti opasnost i posljedice;
- rade ono što trenutačno žele;
- zaokupljena su igrom.

Djeca imaju manju preglednost u odnosu na druge sudionike. Teže mogu prepoznati i odrediti smjer odakle se čuje zvuk. Dosta teško ih je uočiti kada se igraju i trče između parkiranih automobila.

Ostali sudionici u cestovnom prometu

Na kojim mjestima se mogu očekivati djeca u prometu?
Djecu u prometu najčešće treba očekivati na dijelovima ceste pokraj škole, vrtića, igrališta, parkova, stambenih zona i ulica gdje se djeca često zadržavaju ili kreću. Na takvim mjestima su postavljene naprave za smirivanje prometa. Obilježavaju se određenim prometnim znakovima ili se cijela dionica pretvara u zonu smirenog prometa. Posebno se djeca mogu očekivati na mjestima pokraj ceste gdje se uočava neka dječja igračka, kao što je bicikl, romobil, lopta, ili na mjestima gdje mogu biti zaklonjena iza parkiranih vozila, žive ograde, drveća ili objekta pokraj ceste, zbog čega se teže uočavaju.

djeca na cesti

na mjestima gde se uočavaju
dječja igračka, žive ograde, drveća ili objekti pokraj ceste

na mjestima gde se uočavaju
osobe s invaliditetom

Kako se treba ponašati prema djeci?

Na dijelu ceste po kojem se kreću djeca ili su postavljeni prometni znakovi o sudjelovanju djece u prometu, vozač je dužan voziti s posebnim oprezom, tijekom brzinom da vozilo može pravodobno zastaviti u slučaju potrebe. Promatranje situacije iz vozila i uočavanje detalja na mjestima gdje bi se djeca mogla pojaviti, vozača čini sigurnijim. Mora biti posebno pozoran pri izlasku iz parkirališta.

U takvim situacijama vozač mora povećati pozornost i prilagoditi brzinu vožnje, a u pravilu je smanjiti. Prema potrebi, tijekom vožnje treba biti pripravan na kočenje. Unaprijed treba voditi računa o ponašanju djece i predviđati moguće ponašanje djece u skladu sa situacijom. Ako djeci želi omogućiti prijelaz preko kolnika, mora se prethodno uvjeriti je li to sigurno (pretječe li ga vozilo ili postoji opasnost za djecu od vozila iz suprotnog smjera). Nakon toga s djecom mora uspostaviti komunikaciju pogledom, zastaviti vozilo i omogućiti im siguran prelazak kolnika.

Kako vozač treba postupiti u ovoj situaciji?

- povećati pozornost (ne važi načelo povjerenja)
- biti pripravan na kočenje
- ako dijete namjerava prijeći kolnik, zastaviti vozilo i propustiti ga
- držati veći bočni razmak prilikom prolaska pokraj djece ako se igraju uz cestu.

Osim prometnih znakova, na prisutnost djece vozače mogu upozoravati i pripadnici školskih prometnih jedinica sa svojim posebnim oznakama. I u tim situacijama treba isključiti načelo povjerenja i voditi računa o ponašanju djece. Vozač je dužan postupati u skladu sa znakovima koje daju pripadnici školskih prometnih jedinica. Uvijek kada su djeца u pitanju, obvezno treba povećati pozornost, smanjiti brzinu vožnje i prema potrebi biti u pripravi na kočenje i zaustavljanje.

**Ponašanje vozača prema
djeci u prometu**
povećanje pozornosti
poštivanje znakova
prilagodba brzine
predviđanje mogućeg
ponašanja

na mjestima gde se uočavaju
osobe s invaliditetom

Školska
patrola

školska patrola

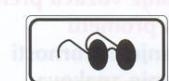
Ostali sudionici u cestovnom prometu

parkiranje rezervirano za osobe s invaliditetom

znak pristupačnosti

slijepе osobe

HRVATSKI SAVEZ
GLUHIH I NAGLUHIH

starije nemoćne osobe

starije nemoćne osobe

Osobe s invaliditetom

Tijekom vožnje vozač može naći na područje gdje se mogu kretati osobe s invaliditetom. Često se takva osoba kreće u pokretnom stolcu ili pomoću pomagala. To područje ili dio ceste označava se određenim prometnim znakom.

Kada se uoči takva osoba, treba odmah smanjiti brzinu vožnje i povećati oprez. Prema potrebi, zaustaviti vozilo i takvoj osobi omogućiti siguran prelazak kolnikom. Ako se kreće kolnikom, treba povećati bočni razmak i bez ugrožavanja obaviti obilaženje ili propuštanje takve osobe.

Osoba s invaliditetom, čiji su donji ekstremiteti bitno oštećeni tako da onemogućuju normalno kretanje, može propisanim znakom pristupačnosti označiti vozilo u kojem se prevozi. Znakom pristupačnosti mogu biti označena i vozila udruga osoba s invaliditetom. Prava koja proizlaze iz znaka pristupačnosti ne smije koristiti osoba koja nije invalidna.

Slijepе osobe, kad samostalno sudjeluju u prometu, moraju nositi bijeli štap kao znak prepoznavanja. U pravilu, na dijelu ceste gdje se češće može pojavit slijepa osoba (ustanove, škole za slijepе i sl.), postavljen je odgovarajući prometni znak.

Vozač je dužan u takvoj situaciji obratiti osobitu pozornost na slijepе osobe. Treba smanjiti brzinu vožnje i povećati pozornost. Ako takva osoba namjerava stupiti na kolnik, obvezno je treba propustiti.

Gluhe osobe koje sudjeluju u prometu ne reagiraju na zvučne znakove upozorenja iz velike blizine, na vozila izvan njihovog vidnog polja i njihove zvukove. Slušno pomagalo na uhu gluhih osoba nije odmah uočljivo, a može biti i skriveno pod kosom ili potpuno nevidljivo. Gluhe osobe se prepoznaju tek po komunikaciji. Vozač uviјek mora voditi računa kako postupiti, kada tijekom vožnje, nađe na pješaka na kolniku koji se ne obazire na zvučne znakove iz velike blizine dok je izvan njegovog vidnog polja.

Starije i nemoćne osobe

Starije i nemoćne osobe uviјek treba nastojati pravodobno uočiti i prepoznati. Pojedine starije osobe se boje, neke slabije čuju, neke slabije vide ili sporije reagiraju, a i sporije se kreću.

Ako se takve osobe kreću nogostupom ili kolnikom, treba povećati oprez, smanjiti brzinu i povećati bočni razmak. Potrebno je pokazati dovoljno strpljenja prema njima. Ako namjeravaju prelaziti kolnik, treba, prema potrebi, zaustaviti vozilo i omogućiti im siguran prelazak kolnika.

Ako takva osoba upravlja vozilom u prometu, treba povećati razmak, prilagoditi brzinu vožnje i povećati oprez. Treba biti strpljiv prema njoj, pokazati humanost i odgovornost.

Vozači bicikla

Vozaci bicikla kao sudionici u prometu vrlo su razliciti prema starosnoj dobi (djeca, mлади, odrasli, stariji). Treba voditi racuna o tome da to predstavlja poseban rizik, pogotovo ako su to četrnaestogodišnjaci ili čak mlađe osobe s pratinjom ili bez pratnje starijih.

Vozač bicikla dužni su se kretati biciklističkom stazom ili biciklističkom trakom, a ako oni ne postoje, što bliže desnom rubu kolnika. Te površine su označene prometnim znakovima i oznakama na kolniku. Vozač bicikla mora se kretati biciklističkom stazom ili trakom uz desni rub kolnika ili ceste u smjeru kretanja, a na traci ili stazi uredenoj i obilježenoj za dvosmjerni promet bicikala - desnom stranom trake ili staze u smjeru kretanja.

Ako se dva ili više vozača bicikala kreću u skupini, moraju se kretati jedan iza drugoga.

Ako voze kolnikom, potrebitno je očekivati iznenadne pokrete upravljačem radi izbjegavanja zapreke (slivnici za vodu, šljunak, neravnine ili oštećenja kolnika, ili drugo), a što može utjecati na gubljenje ravnoteže ili stabilnosti. S tim treba računati, povećati pozornost, držati veći razmak i pratiti njihovo ponašanje.

Vozači bicikla često voze brzo i zbg njihove siluete teže ih je uočiti. Mnogi bez gledanja i bez pokazivanja namjere mijenjaju smjer vožnje. Često voze po površinama koje nisu predviđene za njihovu vožnju. Pojedini često voze slalom između zaustavljenih vozila ispred raskrižja ili nogostupom između pješaka. Posebno to može biti opasno ako su vozači bicikla djeca. U takvima situacijama treba imati na umu ponašanje djece, njihove nepredvidljive postupke i zato smanjiti brzinu i povećati razmak.

biciklistička staza

završetak biciklističke staze

biciklisti na cesti

Iza vozača bicikla
održavati veći razmak
u vožnji

obilježen prijelaz biciklističke staze

Ostali sudionici u cestovnom prometu

zabrana prometa za bicikle
zabranjeno voženje bicikla

zabrana prometa za
mopede i bicikle

Pri skretanju voditi računa o biciklistu

Ukoliko se krećete uz
pješake, uvećavate rizik
da će ih pogoditi u
činjenicama u kojima

zabrana prometa za
mopede
zabranjeno voženje mopedova

Obveze vozača mopa

- nošenje zaštitne kacige
- položaj u prometnoj traci
- korištenje propisne prometne trake

Vozač bicikla mora upravljati biciklom na način kojim se ne umanjuje njegova stabilnost i ne ometaju drugi sudionici u prometu, a osobito ne smije skidati istovremeno obje ruke s upravljača, pridržavati se za drugo vozilo, prevoziti, vući ili gurati predmete koji ga mogu ometati u upravljanju ili ugrožavati druge sudionike u prometu. Ako to čini, vozač automobila treba povećati razmak od njega, smanjenom brzinom voziti pokraj i pratiti njegovo kretanje.

U naselju gdje je promet vrlo gust, biciklisti često koriste nogostup. Kako bi izbjegli nalet na pješake, iznenada mijenjaju smjer i silaze na kolnik. Slično postupaju i pješaci, kako bi izbjegli vozače bicikla. Ako se ti postupci ne predviđaju, nalet na pješaka ili vozača bicikla često je neizbjegjan. Slično se može dogoditi ako vozač bicikla vozi slalom između pješaka koji hodaju nogostupom.

Za prijelaz preko kolnika vozač bicikla mora koristiti obilježen prijelaz biciklističke staze, ako postoji. Ako ne postoji, onda smije koristiti kolnik ili obilježeni pješački prijelaz, pri čemu mu je sigurnije siti s bicikla i gurati ga krećući se pješačkim prijelazom kao pješak. Pri približavanju obilježenom prijelazu biciklističke staze vozač se treba ponašati isto kao i pri približavanju pješačkom prijelazu. Posebno treba paziti pri skretanju udesno, voditi računa o brzini, smjeru vožnje i biti spremjan na kočenje.

Poseban problem je susret s biciklistima na raskrižju gdje se smjerovi vožnje presijecaju. S obzirom na to da su vozači bicikla nezaštićeni sudionici prometa, potrebno je voditi računa o njihovoj zaštiti i sigurnosti: ne ugrožavati ih, ne ometati ih ili ne prisiljavati na promjenu dotadašnjeg načina vožnje. Striktno treba poštivati pravila propuštanja vozila na raskrižju ili u susretu s njima.

Vozači mopa

Vozači mopa su najčešće mlađe osobe, koje se već sa 16 godina ravnopravno uključuju u promet. U pravilu, ti mladi vozači mopa nemaju dovoljno vozačkog iskustva. Vozač mopa i osobe koje se prevoze na tom vozilu moraju, za vrijeme vožnje na cesti, na glavi nositi zaštitnu kacigu.

U prometu na kolniku koji ima samo po jednu prometnu traku namijenjenu za promet vozila u jednom smjeru, vozač mopa je dužan voziti što bliže desnom rubu kolnika, što nekada može biti opasno. Na cesti u naselju s kolnikom na kojem za promet vozila u istom smjeru postoje najmanje dvije obilježene prometne trake, vozač

Ostali sudionici u cestovnom prometu

mopeda ne smije voziti prometnom trakom koja se ne nalazi uz desni rub kolnika, osim na dijelu ceste ispred raskrižja ili drugog mesta na kojem vozilom skreće uljevo.

zabrana prometa za
mopede i bicikle

U susretu s vozačima mopađa uvijek su prisutne određene opasnosti. Često voze slalom između vozila koja voze ulicama s gustim prometom ili su zaustavljena ispred raskrižja, prebrzo voze, ponašaju se dosta rizično, neodgovorno i podcjenjuju opasnost, osobito kada voze vršnjake i kada se kreću u skupinama.

Prema njima treba biti tolerantan, isključiti načelo povjerenja, ne ugrožavati ih, ne prisiljavati ih svojom vožnjom na promjenu načina vožnje i ne dokazivati se. Uvijek treba voziti s predviđanjem očekujući moguće opasnosti i opravdavajući partnerski odnos u prometu.

Ostali sudionici prometa

Vozači traktora

U ruralnim područjima vozači često izlaze na cestu traktorima s prikolicom ili bez nje. Prema vozačima traktora treba imati najmanje povjerenja. Zašto? Zato što se u promet uključuju vrlo često bez položenoga vozačkog ispita, ne posjeduju temeljno znanje o prometnim pravilima, voze traktore upitne tehničke ispravnosti (pokazivači smjera, vozačka zrcala, stop-svetla), na cestu iznose velike količine blata na kotačima, radnje traktorom obavljaju vrlo rizično (skretanje) bez pravodobne najave i nemaju dovoljno preglednosti zbog tereta. A vrlo često znaju biti i pod utjecajem alkohola.

zabrana prometa za traktore

Iznenadno i neočekivano ponašanje vozača traktora

zabrana prometa
za zaprežna vozila

Ostali sudionici u cestovnom prometu

Opasnosti pri pretjecanju traktora

Prilikom vožnje iza traktora treba izbjegavati pretjecanje na dionici ceste gdje to ne bi bilo sigurno. Vozač traktora vrlo često nije svjestan postojanja drugih sudionika, zbog ponašanja koje je već opisano. Treba izbjegavati pretjecanje traktora na dionici ceste

uz koju su bočne ulice, poljski putovi, ulaz u dvorišta ili drugo. Treba biti strpljiv, pričekati da traktor prođe, a ako se vozač odluči pretjecati, mora stalno pozorno očekivati od vozača traktora iznenadno skretanje. Posebno treba voditi računa za vožnje noću jer su često traktori neosvijetljeni, a vuku ili nose oruđa čija širina prelazi širinu traktora.

Goniči ili vodiči stoke

Stoku i druge životinje ne smije se voditi niti ostavljati na cesti bez nadzora. Goniči stoke mora paziti da se stoka na javnoj cesti kreće što je moguće bliže desnom rubu ceste.

Stoku u stadu, krdu ili pojedino grlo ne smije cestom goniti ili voditi osoba koja je, s obzirom na uzrast i sposobnost, ne može nadzirati i poduzimati potrebne radnje da se izbjegne opasnost. Goniči su dužni nadzirati stado ili krdo tako da ne bude ugroženo i da u što manjoj mjeri ometa promet.

Preko ceste gdje nema izgrađenih ili određenih prijelaza stoka se smije goniti ili voditi samo na preglednom dijelu ceste.

Prelaženje stoke u stadu ili krdu preko državne ili županijske ceste moraju osiguravati najmanje dva goniča koji se nalaze s jedne i s druge strane prijelaza.

Kada se stoka goni noću preko državne ili županijske ceste, goniči moraju nositi svjetiljke s crvenim svjetлом koje mora biti jasno vidljivo drugim sudionicima u prometu na udaljenosti najmanje 150 m.

Kada se stado ili krdo goni cestom, treba uvijek računati na mogućnost da se neka od životinja izdvoji. U takvim uvjetima treba smanjiti brzinu, zaustaviti se i čekati da stado ili krdo prođe, ili ako to situacija dopušta, vrlo polagano, brzinom hoda pješaka proći pokraj stada ili krda.

životinje na cesti

staza za jahače

završetak staze za jahače